COVID-19
Bülten
Bu bülten Eczacıbaşı İlaç Pazarlama Medical Direktörlüğü tarafından hazırlanmıştır.
11.05.2022 | 40

GÜNCEL KÖŞE 11.05.2022
Ülkeler gözüyle tüm dünya COVID-19 vaka sayısı: 527.778.890 • ölüyü kaybedenler

ABD:	81.863.771
Hindistan:	43.105.401
Brezilya:	30.564.536

Johns Hopkins University online tracker
https://coronavirus.jhu.edu/map.html

COVID-19 pandemisinde skabiyez vakalarında artış: Pandemi sırasında tedavi stratejimizi değiştirmeli miyiz?

Skabiyez, *Sarcoptes scabiei var. hominis*'in yol açtığı olduğuca bulaşıcı bir paraziter enfestasyondur. Belli topluluklarda özellikle az gelişmiş ülkelerde skabiyez enfestasyonlarını yönetmek için **savaş kurbanları, göçmenler, kalabalık haneler gibi grupları** özel olarak düşünmek gerek.

Tüm dünyayı etkisi altına alan **COVID-19 pandemisiyle birlikte skabiyez insidansında artışlar** rapor edildi. Türkiye'nin yanı sıra karantina dönemi sırasında İspanyol Ulusal Hospital Universitario Miguel Servet in Zaragoza Dermatoloji departmanı tarafından **alışılmadık vakalarda ciddi artış rapor edildi.** Türkiye'de yapılan bir çalışmada COVID-19 pandemisinin başladığı ilk 6 ay olan Mart-Eylül 2020 dönemi ile bir önceki yılın aynı periyodu olan Mart-Eylül 2019 dönemi arasındaki skabiyez insidansı karşılaştırıldı.

Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji departmanın verilerinin kullanıldığı bu çalışmada **Mart-Eylül 2019** döneminde dermatoloji departmanına başvuran **36,469** hastanın veri tabanı kontrol edildiğinde **258** hasta skabiyez tanısı aldığı görüldü. Bu hastalar arasından skabiyez tanısı alan hastaların oranı **%0,71** idi ve aylık prevalans **%0,57-0,83** aralığındaydı. **Skabiyez vakalarının yüzdesi 2019'da stabilize gösterdi ve aylar arasında anlamlı bir farklılık yoktu.** (p=0.251)

Aynı periyot zarfında **2020 yılına** bakıldığında ise başvuran **26,219** dermatoloji hastasından **4651'a skabiyez tanısı almıştı.** Skabiyez tanısı alan hastaların oranı ise **%1,77** idi ve aylık prevalans **%1,37-3,46** aralığındaydı. 2019 ve 2020 yıllarındaki ay bazındaki ve total skabiyez yüzdelerini karşılaştırmak için Pearson'ın ki kare testi kullanıldı. **Skabiyez yüzdeleri 2020 yılındaki tüm aylarda ve totalde istatiksel olarak daha yüksekdi.** (p<0.001)

Tedavide yantısızlığı ile ilgili bir veri yapılan bu çalışmada paylaşılmadı. Pandemi sebebiyle hastaların tedavilerindeki yantısızlık durumunda başka bir merkezde başvurabileceklerei veya pandemi korkusuyla hastaneye gitmeyebileceklerinden ötürü tedavi yantısızlığı karşılaştırılmadı.

Sonuç olarak yapılan bu çalışmaya göre skabiyez insidansı COVID-19 pandemi döneminde artış gösterdi. Skabiyez prevelansındaki bu artışın COVID-19 karantina döneminde özellikle kalabalık aileler başta olmak üzere akrabalarla birlikte yaşan hanelerdeki artışından ve bilfiiliye dahla fazla zaman geçirilmesinden, doktora erişim ve tedaviye ulaşma problemlerinden ve mevcut tedavilere karşı gelişen dirençten kaynaklandığına inanıldığı belirtildi.

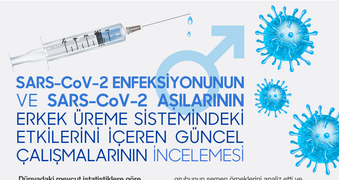

Akasian TC, Mert Ö. Su Küçük Ö. Scabies Increase during the COVID-19 pandemic: should we change our treatment strategy during the pandemic? Ann Parasitol. 2022;68(1):35-38. doi: 10.17420/ap6801.405. PMID: 35435299

Carro PA, Navarro-Bielsa A, Pajosa MI SF - Scabies Outbreak During the COVID-19 Lockdown. Journal of Dermatologic Case Reports. 2020;14(4):151-153. doi: 10.3113/JDCR1835. X. English Spanish, doi: 10.3113/JDCR1835.X.English Spanish, doi: 10.3113/JDCR2011.037. Epub ahead of print. PMID: 32454487.

SARS-CoV-2 ENFEKSİYONUNUN VE SARS-CoV-2 AŞILARININ ERKEK ÜREME SİSTEMİNDEKİ ETKİLERİNİ İÇEREN GÜNCEL ÇALIŞMALARININ İNCELEMESİ

Dünyadaki mevcut istatistiklere göre erkeklerin COVID-19 hastalığına, kadınlara göre daha duyarlı olduğu belirtiliyor. Enfeksiyonlarla erkek infertilitesi arasında ilişki düşünüldüğünde, COVID-19'un erkek üreme sistemine olan potansiyel etkisinin sorgulanması günümüzde özellikle öne çıkan bir konu başlığıdır. **Yayınlanan veriler, COVID-19 hastalarındaki sperm kalitesindeki düşüş ve orpit gelişimiyle birlikte, azalan sperm sayısı, sperm motilitesi ve yüksekten DNA fragmantasyon indeksini işaret ediyor.**

SARS-CoV-2'nin semene geçebildiğine dair herhangi bir kanıt yuanda bulunmuyor fakat mevcut data, virüsün spermatogonyum, spermatit, Leydig ve Sertoli hücrelerini enfekte edebileceğini ileri sürüyor. Bu durumda SARS-CoV-2 orpit ve azalmış erkek infertilitesi daha ileri araştırmalara ihtiyaç duymakla birlikte COVID-19'un uzun dönem komplikasyonlarından olabilir.

Ma ve arkadaşları COVID-19'dan iyileşen hastaların semen analizinde DNA fragmantasyonları ve azalmış sperm motilitesi içeren çeşitli anormal bulguların olduğtar. **Ayrı zamanda COVID-19'lu hastalarda azalmış libido ve sabah erekseiyonun kaybı olan vakaları belirtiler.** Ruan ve arkadaşları 55 COVID-19 hastasının ve 145 kişilik kontrol grubunun semen örneklerini analiz etti ve **COVID-19 hastalarında azalmış sperm konsantrasyonu ve motilitesi tespit etti. SARS-CoV-2'ye karşı geliştirilen aşıların spermatogenez veya erkek üreme sistemine patolojik bir etki yaptığına dair herhangi bir kanıt yuanda bulunmuyor.** CDC'ye göre COVID-19 aşılamaları **hamile kalmaya çalışan veya gelecekte hamile kalmayı planlayan herkese öneriliyor.** Kanıtlar bu çalışmaya göre konu hakkında daha ileri çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

COVID-19 aşılanan erkek üreme sistemine etkilerinin anlatıldığı başka bir kohort çalışmasında ise Carto ve arkadaşları en az bir doz COVID-19 aşısı olan 664,774 erkeğin ve aşı olmayan 9,985,154 erkeğin veri tabanını kullandı, Aşılanan kohort grubunda 340 hasta (%0.051) orpit ve/veya epididimit tanısı alırken, aşılanmayan kohort grubunda aynı zaman aralığında 8,257 hasta (%0.083) orpit ve/veya epididimit gördü. **Dengeli olmayan bu istatiksel analizde COVID-19 aşısı olanlar belirgin bir şekilde daha düşük oranda orpit ve/veya epididimit gördü.** (*OR=: 0.619; %95 GA: 0.558-0.686; p<0.0001*). Kontrolün dengelendiğinde COVID-19 aşısının, orpit ve/veya epididimit için korunucu kalmaya devam ettiği belirtildi. (*OR=: 0.568; %95 GA: 0.497-0.649; p<0.0001*).

Adamsyan L, Elagin V, Vechorko V, Stepanian A, Dashko A, Zorzanelli L, Zmeyevska T, Sarskikh M, Garazha A, Buzdin A. A Review of Recent Studies on the Effects of SARS-CoV-2 Infection and SARS-CoV-2 Vaccines on Male Reproductive Health. Med Sci Monit. 2022 Mar 21;28:e935776. doi: 10.12659/MSM.935776. PMID: 35313326; PMCID: PMC8961594.

Carto C, Mackeeren S, Ramasamy R. COVID-19 vaccination is associated with a decreased risk of orchitis and/or epididymitis in men. Andrologia. 2022 Mar;54(2):e14281. doi: 10.1111/and.14281. Epub 2021 Oct 30. PMID: 34672002; PMCID: PMC8646942.

SARKOPENİ ve COVID-19

Sarkopeni, kas kütlesinde azalma ve kas gücünde azalma ile karakterize kası etkileyen bir hastalıktır.

Yaşlanma, hastalık, fiziksel hareketsizlik ve yetersiz beslenme bu bozukluğun gelişimi ile yakından ilişkilidir. Sarkopeni, kötü yaşam kalitesi, sakatlık, daha yüksek düşme riski, kinlar ve hastaneye yatış gibi sağlıkla ilgili çeşitli olumsuz etkilere neden olabilir. Bugün itibarıyle sarkopeni ve COVID-19 sonuçları arasındaki ilişkiyi vurgulayan kanıtlar belirsizliğini koruyor. Bu sistematik derleme ve meta-analiz, sarkopeni hastaların kötü COVID-19 sonuçları geliştirme riski altında olup olmadığına dair kanıt bulmak için yapılmıştır ve sarkopeni hastaların kötü COVID-19 sonuçları geliştirme açısından daha yüksek risk altında olup olmadığı analiz edilmeye çalışılmıştır.

Meta-regresyonu, komorbidite olarak sarkopeni ile şiddetli COVID-19 sonucu arasındaki ilişkiyi etkileyen istatistiksel olarak anlamlı tek değişkenin kanser olduğunu ve kanser prevalansındaki artışın sarkopenik hastalarda COVID-19 şiddetini kötüleştirme eğiliminde olduğunu göstermiştir. Kanserin yanı sıra obezite de sarkopeni ile yakından ilişkilidir, çünkü düşük iskelet kası kütlesinin yüksek düzeyde yağlanma ile birleştiği sarkopenik obezite adı verilen bir durum vardır. Sarkopenik obezite yaygın olarak yaşlı erkeklerde görülür. Obezite ve VKI'nin kendisinin COVID-19 sonuçlarını kötüleştirdiği gösterilmiştir. Bu ilişki istatistiksel olarak anlamlı olmasa da, VKI'nin sarkopeni ve COVID-19 şiddeti arasındaki ilişkiyi de etkilediği meta-regresyon analizine de yansımıştır. Meta-regresyonu ayrıca, komorbidite olarak sarkopeni ile COVID-19 kaynaklı ölüm arasındaki ilişkinin, erkek cinsiyet prevalansındaki düşüşün COVID-19 ölüm oranını kötüleştirme eğiliminde olduğu noktada cinsiyetten etkilendiğini ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir.

Bu meta-analize, toplam 245'i COVID-19 a sahip 482 hastanın kapsanan, uygunluklarının değerlendirildiği tam metin makaleleri olan 20 çalışma dahil edilmiştir. Bunların arasından dokuz çalışma, sarkopeni ve COVID-19 hastalarının sonucunu olası ciddi COVID-19 bulguularını göstermiştir. **Birleştirilmiş analiz, bir komorbidite olarak sarkopeninin, artan şiddetli COVID-19 riski ile kısıtlı olduğunu ortaya koymuştur.**

Bu derleme, sarkopeniyi hastanın COVID-19 pandemisi sırasında özel dikkat gerektiren riski olan bir popülasyon olarak değerlendirilmesi gerektiğini önemektedir. COVID-19 için bir risk faktörü olarak zaten belirlenmiş olan diğer komorbiditelerle birlikte SARS-CoV-2 aşılanı almaları için öncelik verilmelidir.

Sahakian YMT, Hartogo V, Hariyanto TI, Kurniawan A. Coronavirus disease 2019 (Covid-19) outcomes in patients with sarcopenia: A meta-analysis and meta-regression. Clin Nutr. ESPEN. 2022 Apr;48:58-64. doi: 10.1016/j.clnesp.2022.01.016. Epub 2022 Jan 24. PMID: 35331486; PMCID: PMC8765332.

Tablo 1. SARS-CoVAKSİNİ İÇİNDE OTA KARŞI ETİKİ İLİŞKİLERİNİN ÖNERİLİŞİ TABLOSU (11 Mart 2022)

Tablo 1. SARS-CoVAKSİNİ İÇİNDE OTA KARŞI ETİKİ İLİŞKİLERİNİN ÖNERİLİŞİ TABLOSU (11 Mart 2022)									
Tablo 1. SARS-CoVAKSİNİ İÇİNDE OTA KARŞI ETİKİ İLİŞKİLERİNİ ÖNERİLİŞİ TABLOSU (11 Mart 2022)									